

KAUNO LOPŠELIO -DARŽELIO „PELĖDŽIUKAS“ BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno lopšelio-darželio „Pelėdžiukas“ (toliau – įstaiga) bendruomenės etikos kodekse (toliau –EK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi bendruomenės nariai.

2. EK padeda suprasti ir spręsti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime.

3. EK papildo pedagogų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, lopšelio-darželio nuostatuose, lopšelio-darželio darbo tvarkos taisyklėse, kituose norminiuose teisės aktuose, reglamentuoja dalykinio elgesio nuostatas ir elgesio normas, kurių tiesiogiai nenustato Lietuvos Respublikos teisės aktai, darbo sutartys ir vidaus tvarkos dokumentai.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybės neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojai į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

Bendruomenė – ugdytiniai, ugdytinių tėvai (globėjai), administracijos darbuotojai, mokytojai ir kiti specialistai, techninis personalas ir kiti darbuotojai.

III SKYRIUS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. EK turi nubrėžti tolerancijos ribas bendruomenės narių tarpusavio santykiuose, išryškinti etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimtiems bendruomenės nariams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę.

6. Formuoti tėvų ir darbuotojų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, bendravime. Ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą įstaigos veikla, kuriant jos įvaizdį.

7. Padėti įstaigos bendruomenei vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus. Vienas iš svarbiausių EK tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR ETIKOS VEIKLOS REIKALAVIMAI

8. Bendruomenė įsipareigoja aktyviai palaikyti bendrai priimtus įstaigos veiklos siekius, garbingai atstovauti įstaigą, etišškai elgtis tiek įstaigoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

9. Objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant, mokantis ir padedant vieni kitiems.

10. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse nuostatose numatytas funkcijas. Darbo metu neužsiimti pašaliniais darbais.

11. Siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domėtis švietimo naujovėmis.

12. Puoselėti pagarbūs savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei savivaldos institucijomis (įstaigos taryba, pedagogų taryba, darbo taryba, grupių tėvų komitetais ir kt.).

13. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, nepaisant amžiaus, lyties ir lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų.

14. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo etiką pažeidžia:

14.1. Ugdytinių, jų tėvų arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar kitokioje veikloje;

14.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

14.3. mokytojo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

14.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su ugdytiniais, tiek su kitais asmenimis;

14.5. mokytojo nepagarbus, familiarus (per daug laisvas) elgesys su ugdytiniu, jo tėvais. Vaiko asmeninių savybių, jo šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu;

14.6. neatitinkanti etikos normų darbuotojų apranga;

14.7. alkoholinių gėrimų, tabako, narkotinių medžiagų ir kitų visuomenei nepriimtinių žalingų medžiagų vartojimas įstaigoje ir jos teritorijoje;

14.8. atvejai, kurie gali būti susiję su korupcija, sukčiavimu arba mėginimu daryti neteisėtą poveikį įstaigos bendruomenės nariui. Informacijos apie neteisėtus veiksmus arba aplaidumą atskleidimas nelaikomas lojalumo įstaigai principo pažeidimu.

15. Suteikiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojimą, mokytojo veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

16. Ugdytinių, ugdytinių tėvų (globėjų), mokytojų ir kitų darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni iš svarbiausių bendruomenės nario etikos principų.

17. Kilus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio, nešališko sprendimo.

18. Su vadovais, steigėjo atstovais elgtis pagarbiai, bendrauti korektiškai, vykdyti teisėtus jų nurodymus pasiliekančią teisę turėti savo nuomonę visais klausimais ir ją taktiškai reikšti.

19. Suprasti, jog mokytojo, darbuotojo laisvei prieštarauja :

19.1. Nepakantumas kitokiai tėvų ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

19.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

19.3. mokytojų ir ugdytinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

20. Tausoti ir atsakingai naudoti įstaigos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir priimtus įsipareigojimus.

Šią nuostatą pažeidžia:

20.1. Įstaigos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui arba asmeniniams poreikiams tenkinti;

20.2. piktnaudžiavimas įstaigos ištekliais vykdant projektus;

20.3. įstaigos nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

21. Įstaigos etikos komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu turi siekti teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti, priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

22. Skatinti kolegishką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, gerą darbo patirtimi, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

23. Kiekvienas mokytojas ir darbuotojas, ugdytinių tėvai (globėjai) turi korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekdamas pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata.

24. Kiekvienas bendruomenės narys turi priimti dalį atsakomybės už sklandų įstaigos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

25. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

V SKYRIUS MOKYMO(SI) IR DARBO ETIKA

26. Kiekvienas bendruomenės narys yra laikomas vertybe. Jis yra ne tik darbo atlikėjas, bet ir kūrėjas, įsipareigojęs siekti aukščiausios kokybės. Nuo jo pastangų priklauso bendro darbo rezultatai.

27. Vadovai yra patarėjai, rėmėjai. Jie gerbia bendruomenės narius, įsigilina į jų poziciją, problemas, išklauso jų nuomonės ir pasiūlymus. Priima galutinį sprendimą.

28. Visų bendruomenės narių klaidos yra pripažįstamos ir nekartojamos.

29. Bendruomenė dalyvauja svarbių ugdymo klausimų svarstyme.

30. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, ugdytinių tėvai (globėjai), vadovai, mokytojai ir kiti darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Svarbu kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan. Nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti nei vieno bendruomenės nario.

31. Bendruomenės nariai privalo nešiurkščiai, neįžeidžiant, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą elgesio normų pažeidimų faktams.

32. Skatinti palankią santykių, komandinio darbo atmosferą, savitarpio pasitikėjimą.

33. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų reikalavimas ir jų paėmimas iš tėvų ar kitų asmenų vertinamas kaip neetiškas poelgis.

34. Negalima primygtinai reikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš ugdytinių šeimų.
35. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos ugdytiniui arba numatomos žalos kitiems).
36. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informaciją apie vaiką be jo tėvų (globėjų) sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą, publikuoti nuotraukas ar **talpinti video medžiagą internetinėje erdvėje**.
37. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinimo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.
38. Būti nešališku ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimant sprendimus susijusius su darbo specifiška. Vadovams vengti veiklos (klausimo pristatymo, analizavimo, pasiūlymų teikimo, dalyvavimo komisijose, darbo grupėse ir pan.) kuri sukeltų viešųjų ir privačių interesų konfliktą.
39. Direktorė, direktorės pavaduotojos ugdymui ir ūkiui privalo laiku ir teisingai deklaruoti privačius interesus pateikiant deklaraciją elektroniniu būdu teisės aktų nustatyta tvarka.
40. Įstaigoje dirbantys vadovai ir kiti administravimo įgaliojimus turintys asmenys privalo nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ir priimant sprendimus, jei yra pagrindas manyti, kad tai sukelia interesų konfliktą.
41. Nepakenkti įstaigos reputacijai ir bendriesiems interesams, vykdant bet kokią veiklą ir pagal galimybes prisidėti prie įstaigos keliamų tikslų įgyvendinimo.
42. Inicijuojant ir (arba) vykdant projektus, siejamus su įstaigos vardu, užtikrinti, kad projektai atitiktų įstaigos bendruosius interesus.
43. Skleisti pozityviąją darbo patirtį, dalytis ja su kolegomis ir perteikti ugdytiniais.
45. Objektiviai vertinti įstaigos bendruomenės narių ir ugdytinių ugdymo(si) pasiekimus, veiklą ir elgesį.
46. Ginčytinas problemas ir konfliktines situacijas spręsti tarpusavyje, o neišsprendus konflikto, pirmiausia kreiptis į įstaigos administraciją.

VI SKYRIUS

KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

47. Būtina EK priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.
48. **Priimtas EK skelbiamas viešai įstaigos internetiniame puslapyje.**
49. Įstaigos bendruomenė įsipareigoja gerbti EK ir rūpintis jo veiksmingumu.
50. Etikos kodekso priežiūrą atlieka direktorius ir direktoriaus pavaduotojas ugdymui savo veikloje vadovaudamasis Etikos kodekso nuostatomis.
51. Lopšelio-darželio bendruomenės narių Etikos komisija sudaroma iškilus konfliktui iš trijų bendruomenės darbuotojų. Kandidatai į komisiją siūlomi: 1 – pedagogų taryba, 1 – nepedagoginių darbuotojų susirinkimas, 1- deleguoja direktorius iš administracijos kiekvienam gautam prašymui tirti.
52. Etikos komisijos narius skiria Lopšelio-darželio direktorius. Į Etikos komisijos sudėtį įtraukiami asmenys, turintys bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių, gebantys dirbti komandoje, spręsti konfliktus, greitai ir laiku priimti sprendimus, atsakingi ir pareigingi. Komisija į posėdžius turi teisę kviesti su svarstomu klausimu susijusius asmenis.
53. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pakeitimus.
54. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas. Jeigu gautas prašymas susijęs su Komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja Komisijos pirmininko pavaduotojas (Komisijos pirmininku ar pavaduotoju negali būti administracijos atstovas).
55. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į Komisiją, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš 14 kalendorinių dienų.

56. Prašymai dėl etikos pažeidimų registruojami įteikiant Komisijos pirmininkui. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.

57. Komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.

58. Lopšelio-darželio bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 3 darbo dienas nuo informavimo dienos.

59. Lopšelio-darželio bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas ar informacija.

60. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.

61. Komisijos sprendimai priimami balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko balsas.

62. Etikos kodeksas negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl Komisija, nagrinėdama konkrečius prašymus dėl nederamo elgesio Etikos kodekse nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

63. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę tokį pažeidimą laikyti darbo pareigų pažeidimu ir taikyti moralinio poveikio priemones (pvz., pokalbis, žodinė pastaba, įspėjimas ir t.t.), į posėdį turi teisę kviešti vadovus.

64. Etikos komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Etikos komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo (pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą) ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.

65. Sankcijos už darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą (moralinio poveikio priemones, pvz. pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.) skiriamos atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą. EK priežiūrą vykdančios etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio. Priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai ir pan. atvejais lemiamą balsą turi direktorius. Nuobaudas reglamentuoja įstaigos vidaus tvarkos taisyklės.

66. Etikos komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos normas, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti tokias priemones:

66.1. paimti iš bendruomenės nario raštišką pasiaiškinimą;

66.2. raštu įspėti bendruomenės narį;

66.3. pasiūlyti direktoriui paskirti vieną iš drausminių nuobaudų: pastabą, papeikimą, atleidimą iš darbo;

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

67. EK priimtas kaip įstaigos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

68. EK priežiūrą vykdo įstaigos vadovas, savo veikloje vadovaudamasis Etikos kodekso nuostatomis.

69. Etikos kodeksas skelbiamas viešai įstaigos internetinėje svetainėje <https://kaunopeledziukas.lt/> informaciniame stende.

70. Kiekvienas įstaigos bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis **šiuo Etikos kodeksu** bei Lietuvos Respublikos **Švietimo ir mokslo ministerijos parengtu Pedagogų etikos kodeksu** <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/10/pedagogu-etikos-kodeksas.pdf>, patvirtintu 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-56.

71. Su EK visi bendruomenės nariai susipažįsta pasirašytinai.

PRITARTA

Kauno lopšelio-darželio „Pelėdžiukas“

Tarybos 2024-10-09 posėdžio protokolu Nr. TPP-5